

LABORATORNÍ ÚLOHA

Měření otáček

AUTOR 1: Václav Horáček (256296)

AUTOR 2: Jan Holík (256295)

ROČNÍK: 3

PŘEDMĚT: Snímače

DATUM: 23. 9. 2025

ZADÁNÍ

- 1. Změřte a vyneste do grafu závislost výstupního napětí tachodynama na otáčkách v rozsahu ±2000 ot/min. Určete pomocí MNČ konstantu K tachodynama a porov- nejte ji s údaji výrobce (vypočítejte relativní odchylku). Určete linearitu. Nejistotu konstanty K určete ze dvou měřených bodů (pro tyto dva body hodnotu otáček změřte pomocí čítače).
- 2. Určete počet lamel komutátoru tachodynama.
- 3. U fotoelektrického odrazového snímače stanovte kolik impulzů připadá na jednu otáčku. Na čem závisí tato hodnota? Je možné na daném přípravku dosáhnout různých výsledků? Podmínky měření si zaznamenejte!
- 4. Na osciloskopu si prohlédněte a zaznamenejte tvar výstupních impulzů indukčního snímače a Hallovy sondy pro levé ozubené kolo. Průběh si zakreslete spolu s prů během vzdálenosti čela snímače od ozubeného kola tak, aby byla patrná souvislost výstupního signálu s tvarem ozubeného kola. Kdy se indukuje napětí na výstupu snímačů?
- 5. Zaznamenejte průběh signálů pro různé typy ozubených kol, včetně integrace. Jak souvisí tvar zubu a průběh integrálu výstupního napětí? U kterého tvaru zubu lze rozlišit směr otáčení?
- 6. Zobrazte na osciloskopu výstupní signál z optického inkrementální snímače a kva- draturního dekodéru pro oba směry otáčení. Průběhy si zaznamenejte (důležitá je fáze signálů) a zhodnoťte, jak se projeví změna směru na výstupních signálech. U kvadraturního dekodéru určete, v jakém módu pracuje (x1, x2 nebo x4). Srovnejte s teoretickými předpoklady.
- 7. Určete rozlišení inkrementálního optického snímače (počet impulzů na jednu otáčku) pomocí čítače.
- 8. Změřte efektivní hodnotu výstupních napětí resolveru v závislosti na úhlu nato- čení v rozsahu 0 až 360°. Pro oba výstupy stanovte body, ve kterých se mění fáze vzhledem k budícímu signálu Uref . V intervalech vymezených těmito body změřte, má-li signál souhlasnou nebo opačnou fázi. Naměřená napětí vyneste do grafu. Fázi v grafu rozlište znaménkem (opačná = záporné). Z naměřených napětí vypočtěte úhel natočení a vyčíslete chybu v procentech z rozsahu. Změřte pracovní frekvenci resolveru (Uref).
- 9. Na přípravku nastavte otáčky 900 ot/min, stroboskopem určete přesnou hodnotu a vypočítejte relativní odchylku.

Úkol 1 - Převodní charakteristika tachodynama

hello [1]

 α = notional permeability factor

N = number of waves

 $S_d = \text{damage level}$

Teoretický rozbor

Použité přístroje a přípravky

Postup měření

Naměřené hodnoty

Zpracované výsledky měření

Úkol 2 - Lamely tachodynama

Teoretický rozbor

Použité přístroje a přípravky

Postup měření

Naměřené hodnoty

Zpracované výsledky měření

Úkol 3 - Odrazový snímač

hello

Teoretický rozbor

Použité přístroje a přípravky

Postup měření

Naměřené hodnoty

Zpracované výsledky měření

Úkol 4 - Indukční snímač/Hallova sonda

Teoretický rozbor

Použité přístroje a přípravky

Postup měření

Naměřené hodnoty

Zpracované výsledky měření

Úkol 5 - Průběhy signálů z měření ozubených kol

Teoretický rozbor

Použité přístroje a přípravky

Postup měření

Naměřené hodnoty

Zpracované výsledky měření

Úkol 6 - Inkrementálního optický snímač/Kvadratutní dekodér

Teoretický rozbor

Použité přístroje a přípravky

Postup měření

Naměřené hodnoty

Zpracované výsledky měření

Úkol 7 - Rozlišení inkrementálního optického snímače

Teoretický rozbor

Použité přístroje a přípravky

Postup měření

Naměřené hodnoty

Zpracované výsledky měření

Úkol 8 - Výstupní napětí resolveru

Teoretický rozbor

Použité přístroje a přípravky

Postup měření

Naměřené hodnoty

Zpracované výsledky měření

Úkol 9 - Měření otáček stroboskopem

Teoretický rozbor

Použité přístroje a přípravky

Postup měření

Naměřené hodnoty

Zpracované výsledky měření

Reference

[1] B. P. a spol., Úloha 5 - Měření otáček, UAMT FEKT VUT, 2025.